

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	13
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	15

ΠΡΩΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

I. ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ	31
1. Όροι συναφείς με την Παιδαγωγική του Νέου Σχολείου	31
2. Διδακτικός υλισμός. Διδακτικός Ειδολογισμός.....	40
2.1 Διδακτικός υλισμός (Didaktischer Materialismus)	41
2.2 Διδακτικός Ειδολογισμός (Didaktischer Formalismus) .	43
3. Σύντομη κριτική αποτίμηση	44
II. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ	48
Γενική εικόνα	48
1. Πολιτικός και οικονομικός τομέας: Διεθνή γεγονότα	48
1.1 Η πολιτική εξέλιξη των Η.Π.Α.....	49
1.2 Ο ευρωπαϊκός Εθνικισμός (europäischer Nationalismus) (1815-1914)	51
1.3 Η βιομηχανική επανάσταση (1760-1914)	55
1.4 Διεθνής ανταγωνισμός: Ιμπεριαλισμός (Imperialismus)	58
1.5 Ο Α΄ παγκόσμιος πόλεμος (1914-1918). Η Οκτωβριανή Επανάσταση (1917).....	61
2. Κοινωνικός και πολιτιστικός τομέας	63
2.1 Κοινωνικός τομέας: βιοτικό επίπεδο	64

2.2 Επιστημονικός-πνευματικός τομέας.....	69
3. Κριτική αποτίμηση.....	93

ΔΕΥΤΕΡΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΕΡΒΑΡΤΙΑΝΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ-ΕΡΒΑΡΤΙΑΝΙΣΜΟΣ

I. ΕΡΒΑΡΤΙΑΝΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ. Johann Friedrich Herbart (1776-1841)	97
1. Σύντομα βιογραφικά.....	103
2. Η παιδαγωγική του θεωρία	110
2.1 Σχέση θεωρίας και παιδαγωγικής πράξης	112
2.1.1 Μοντέλα για τη σχέση θεωρίας και παιδαγωγικής πράξης.....	119
2.1.1.1 <i>Μη ενδεικνύμενα μοντέλα</i>	120
α) Το μοντέλο του πρακτικού κύκλου	120
β) Το μοντέλο του ερμηνευτικού κύκλου	122
γ) Το μοντέλο της νεώτερης επιστήμης και τεχνολογίας ή Φυσικών επιστημών	122
2.1.1.2 Μοντέλο του πρακτικού-θεωρητικού προσανατολισμού στην πρωτοκαθεδρία της πράξης ή του παιδαγωγικού τακτ.....	123
2.1.2 Σύντομη κριτική αποτίμηση	127
2.2 Σκοπός της αγωγής	130
2.2.1 Διερεύνηση του σκοπού της αγωγής	130
2.2.2 Διαδικασία θεμελίωσης του σκοπού της αγωγής.....	136
2.2.3 Οι δέκα ιδέες ή στοιχειώδεις κρίσεις	141
3. Η διδασκαλία.....	145
3.1 Ψυχολογική θεμελίωση	147
3.2 Παιδαγωγική θεμελίωση	154
3.2.1 Έννοια της παιδαγωγούσας διδασκαλίας	156
3.2.2 Το ενδιαφέρον. Το πολυμερές ενδιαφέρον.....	157

3.2.3 Διαδικασία θεμελίωσης της παιδαγωγούσας διδασκαλίας	164
3.2.4 Ο παιδαγωγικός ρόλος του δασκάλου	167
3.3 Φάσεις της διδασκαλίας	170
4. Κριτική αποτίμηση	176

II. ΕΡΒΑΡΤΙΑΝΙΣΜΟΣ: ΕΡΒΑΡΤΙΑΝΑ ΣΤΑΔΙΑ

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	183
1. Κύριοι εκπρόσωποι του	186
1.1 Tuiskon Ziller (1817-1882)	187
1.2 Karl Stoy (1815-1885).....	187
1.3 Wilhelm Rein (1847-1929).....	188
2. Τα ερβαρτιανά στάδια διδασκαλίας.....	189
2.1 Γενική εικόνα	189
2.2 Σύντομη παρουσίαση	191
2.3 Κριτική αποτίμηση	194
3. Παραδείγματα εφαρμογής των ερβαρτιανών σταδίων διδασκαλίας στην ελληνική εκπαίδευση	200

ΤΡΙΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ- ΚΛΑΣΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ

I. Γενική θεώρηση	212
1. Συνοπτική εικόνα βασικών παραγόντων	214
2. Έννοια: Μια γενική εικόνα	217
2.1 Επισκόπηση της διεθνούς παιδαγωγικής ορολογίας	218
2.2 Επισκόπηση της γερμανικής παιδαγωγικής βιβλιογραφίας	224
2.2.1 Γενική κοινωνική-παιδαγωγική μεταρρυθμιστική κίνηση ή παιδαγωγική μεταρρυθμιστική κίνηση;	225

2.2.2 Γενική εικόνα της κοινωνικής-παιδαγωγικής μεταρρυθμιστικής κίνησης.....	229
2.2.3 Κλασική Μεταρρυθμιστική Παιδαγωγική	232
2.2.4 Κριτική αποτίμηση	242
3. Επικρατέστερες παιδαγωγικές τάσεις-παιδαγωγικά ρεύματα.	246
3.1 Γενική επισκόπηση.....	247
3.1.1 Βασικά κοινά τους σημεία.....	249
3.1.2 Η συνοπτική τους εικόνα.....	252
3.2 Θεμελίωση της συστηματικής τους εξέτασης	260
3.2.1 Σύντομη κριτική αποτίμηση	260
3.2.2 Βασικά κριτήρια	264
4. Επικρατέστερα κοινωνικά-παιδαγωγικά Κινήματα.....	269
A. Το Κίνημα της Νεολαίας	271
1. Γενική επισκόπηση.....	272
1.1 Βασικοί παράγοντες στη δημιουργία του.....	272
1.2 Η γενική του εικόνα.....	276
2. Φάσεις στην εξέλιξή του	280
2.1 <i>Ρομαντική φάση: παλιό οδοιπορικό πουλί, 1896-1901</i> .	280
2.2 Φάση της <i>οργάνωσης</i> . Συζήτηση για το νεανικό πολιτισμό. .	284
2.2.1 Οργάνωση Συλλόγων-Ομοσπονδιών: <i>Οδοιπορικό Πουλί, Επιτροπή για Ταξίδια Μαθητών, 1901-1919</i> ..	284
2.2.2 Η συζήτηση γύρω από το νεανικό πολιτισμό.....	292
2.3 Η ομοσπονδιακή φάση ή ρεαλιστική στροφή (1920-1933).	300
3. Κριτική αποτίμηση	305
B. Το Κίνημα της Καλλιτεχνικής Αγωγής.....	310
1. Η δημιουργία του.....	311
2. Φάσεις στην εξέλιξή του	315
2.1 Φάση των δημοσιευμάτων ή ρομαντική φάση.....	315
2.2 Φάση των Συνεδρίων ή ρεαλισμού	321
2.3 Φάση παιδαγωγικής προσέγγισης	326
3. Κριτική αποτίμηση	329
5. Πρωτοπόροι προοδευτικοί εκπαιδευτικοί	330
5.1 Ludwig Gurlitt (1855-1931).....	331

5.2 Heinrich Scharrelmann (1871-1940) και Fritz Gansberg (1871-1950).....	334
II. Γενική αποτίμηση	341
Βιβλιογραφικές πηγές	345
Ελληνική.....	345
Ξενόγλωσση.....	354
Ευρετήριο Ονομάτων	365
Ευρετήριο Όρων	371